

Crna Gora
DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA
DRI broj: 04-035/23-1486/24
Podgorica, 06.11.2023.god.

I Z V J E Š T A J

O REVIZIJI GODIŠNJEG KONSOLIDOVANOG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA POKRETA „EVROPA SAD“ ZA 2022. GODINU

(Konačni izvještaj)

Podgorica, novembar 2023. godine

S A D R Ž A J

I MIŠLJENJE, NALAZI I PREPORUKE	3
II OPŠTI PODACI	11
2.1. Pravni osnov	11
2.2. Osnovni podaci o subjektu revizije	11
2.3. Finansijsko poslovanje i finansiranje Partije	12
2.4. Vrsta revizije	12
2.5. Predmet revizije	13
2.6. Cilj revizije	13
2.7. Kriterijumi revizije	13
2.8. Metode revizije	14
2.9. Vrijeme vršenja revizije.....	15
III UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE.....	16
3.1. Sistem unutrašnjih kontrola.....	16
3.2. Aktivnosti partijskih organa u 2022. godini	16
3.3. Finansijski plan za 2022.godinu	16
3.4. Program rada.....	17
3.5. Računovodstveni sistem.....	17
3.6. Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj	18
3.7. Izvještaj o prihodima, imovini i rashodima političkog subjekta	18
3.8. Izvještaj o načinu i namjeni utroška sredstava za finansiranje redovnog rada ženskih organizacija u političkim subjektima.....	19
3.9. Izvještaji o prikupljenim i utrošenim sredstvima iz javnih i privatnih izvora u izornoj kampanji.....	19
3.10. Završni račun	20
3.10.1. Bilans stanja.....	20
3.10.2. Bilans uspjeha	27
3.10.2.1. Prihodi	27
3.10.2.2. Rashodi	30
3.11. Kancelarijsko poslovanje.....	36

I MIŠLJENJE, NALAZI I PREPORUKE

Državna revizorska institucija, na osnovu člana 4 i člana 12 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji, Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja i Odluke Kolegijuma o vršenju revizije (broj 04-035/23-1486/2 od 31.05.2023.godine), izvršila je reviziju Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Pokreta "EVROPA SAD" za 2022. godinu. Revizija je izvršena u skladu sa Poslovníkom Državne revizorske institucije, Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti i Smjernicama o reviziji Godišnjih finansijskih izvještaja političkih subjekata.

Odgovornost rukovodstva subjekta revizije

Rukovodstvo Partije je odgovorno za pripremu i fer prezentovanje Finansijskog izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, kao i za usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Odgovornost Državne revizorske institucije je da, na osnovu izvršene revizije, izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji Pokreta "EVROPA SAD" za 2022. godinu, u svim materijalnim aspektima sastavljeni i prezentovani na fer i objektivan način u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, odgovornost DRI je izražavanje mišljenja da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa zakonima, drugim propisima i aktima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju.

Na bazi sprovedene revizije, utvrđenog činjeničnog stanja i Izjašnjenja subjekta revizije (br.151 od 24.10.2023.godine) na Preliminarni izvještaj o reviziji Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Pokreta "EVROPA SAD" za 2022. godinu (br. "I" 04-038/23-255 od 17.10.2023.godine), nadležni Kolegijum DRI u sastavu: Predsjedavajući Senatom DRI, senator Nikola N. Kovačević – rukovodilac Kolegijuma i senator dr Milan Dabović - član Kolegijuma na sjednici održanoj dana 06.11.2023. godine, razmotrio je i usvojio

KONAČNI IZVJEŠTAJ
o reviziji Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja
Pokreta "EVROPA SAD" za 2022.godinu

MIŠLJENJE

Finansijskom revizijom je utvrđeno da Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj Pokreta "EVROPA SAD" za 2022. godinu nije u svim materijalno značajnim aspektima sastavljen u skladu sa važećom regulativom jer su utvrđene materijalno značajne greške u odnosu na određenu materijalnost, ali iste nijesu prožimajuće za finansijski izvještaj. Za finansijsku reviziju je određena ukupna materijalnost za finansijske izvještaje kao cjelinu u iznosu od **3.107,87€**, tj. 2,00% od ukupnih rashoda Partije, koji iznose **155.393,16€**.

Partija nije u poslovnim knjigama evidentirala i u Godišnjem konsolidovanom finansijskom izvještaju iskazala nenovčani prilog fizičkog lica i troškove po osnovu istog u iznosu od 1.000,00€, kao ni sve obaveze i troškove po osnovu zakupa poslovnih prostora (1.844,50€), dok poslovne transakcije u ukupnom iznosu od 6.094,07€ nije evidentirala na odgovarajuće račune. Takođe, Partija nije vodila blagajničko poslovanje tokom 2022.godine, iako je ostvarila prilive i odlive gotovinskih transakcija, a utvrđena je i razlika u depozitima evidentiranim u poslovnim knjigama u odnosu na iste iskazane na deviznom žiro računu (za iznos od 900,00€). S tim u vezi, a imajući u vidu da su navedene nepravilnosti, materijalno značajne u odnosu na utvrđenu materijalnost, ali nijesu prožimajuće za finansijske izvještaje, nadležni Kolegijum izražava **uslovno mišljenje finansijsku reviziju**.

Revizijom pravilnosti je utvrđeno da Pokret „EVROPA SAD“ nije sve finansijske i druge radnje uskladio sa zakonskim i drugim propisima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju. Revizijom su utvrđene neusklađenosti poslovanja koje se odnose na nedosljednu primjenu Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja (član 24,25,48 i 49), Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, Pravilnika o obrascu godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja političkog subjekta, pa u skladu sa tim, a imajući u vidu da slučajevi neusklađenosti, pojedinačno ili zbirno, imaju prožimajući efekat (konstatovano u okviru nalaza i preporuka br.P4 i P5) nadležni Kolegijum izražava **negativno mišljenje na pravilnost poslovanja**.

NALAZI I PREPORUKE

FINANSIJSKA REVIZIJA

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da Partija nije vodila blagajničko poslovanje tokom 2022.godine, iako je shodno prezentiranoj dokumentaciji ostvarila priliv i odliv gotovinskih transakcija u iznosu od 810,00€. Shodno datom obrazloženju odgovornog lica Partije od 28.09.2023. godine, novčana sredstva u iznosu od 810,00€ koja su uplaćena na žiro račun Partije, prethodno su prikupljena od strane članova Partije u vidu dobrovoljnog priloga povodom novogodišnje humanitarne akcije za pomoć porodicama koje su se zvanično obratile Partiji za finansijsku pomoć za liječenje djece. U postupku revizije nije prezentirana dokumentacija koja se odnosi na prikupljanje priloga (podaci o uplatiocima priloga, kao ni dokazi o licu koje je primilo novčana sredstava). Partija je uplatu prikupljenih sredstava na žiro račun u iznosu od 810,00€ evidentirala u Glavnoj knjizi na račun 499- Prelazni račun-humanitarna pomoć, a ne u okviru prihoda. Takođe, uvidom u stanje depozita iskazano u bančnim izvodima žiro računa i stanje depozita na računima evidentirano u poslovnim knjigama Partije, utvrđena je razlika u iznosu od 900,00€ po osnovu više iskazanih depozita u poslovnim knjigama Partije, pri čemu se navedena razlika odnosi na stanje depozita na deviznom žiro računu i nastala je iz razloga što Partija nije u poslovnim knjigama evidentirala poslovne transakcije shodno poslednjem izvodu sa deviznog žiro računa (troškove po osnovu plaćanja humanitarne pomoći i bankarsku proviziju), jer je, shodno obrazloženju predstavnika Agencije koja vodi poslovne knjige Partije, navedeni izvod dostavljen sa zakašnjenjem.

Preporuka F1

- Subjekt revizije treba da sve gotovinske transakcije evidentira u pomoćnoj knjizi za blagajničko poslovanje (dnevniku blagajne), kao i da u poslovnim knjigama pravilno evidentira sve poslovne transakcije koje se odnose na fiskalnu godinu, na osnovu adekvatne računovodstvene dokumentacije, u skladu sa pravilima urednog knjigovodstva, kako je to propisano članom 20 Zakona o računovodstvu.**

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da je Partija u Izvještaju o porijeklu, iznosu i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava za lokalne izbore u Podgorici koji je dostavila Agenciji za sprječavanje korupcije, iskazala nenovčani prilog fizičkog lica u iznosu od 1.000,00€ (sponzorisanje objava Partije na društvenim mrežama), ali isti nije evidentirala u poslovnim knjigama, kao ni troškove po ovom osnovu.

Preporuka F2

- Subjekt revizije treba da u poslovnim knjigama evidentira prihode po osnovu nenovčanih priloga za izbornu kampanju i troškove u skladu sa istim.**

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da Partija nije u poslovnim knjigama na odgovarajući račun evidentirala poslovne transakcije po osnovu poreskih obaveza u iznosu od 224,07€ i prihoda po osnovu prikupljenih sredstava u iznosu od 810,00€, kao ni troškove zakupa poslovnih prostora (neto 4.300,00€), zakupa reklamnog panoa (360,00€) i pomoći (400,00€), što nije u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica.

Preporuka F3

- **Subjekt revizije treba da prilikom evidentiranja poslovnih transakcija u poslovnim knjigama u potpunosti primjenjuje Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica.**

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da Partija nije u poslovnim knjigama evidentirala obaveze i troškove po osnovu zakupa poslovnih prostora u neto iznosu od 1.844,50€, kao ni pripadajuće poreske obaveze istih, jer je evidentiranje obaveza i troškova po osnovu zakupa vršila u momentu isplate istih, a ne shodno zaključenim ugovorima o zakupu za period na koji se isti odnose (na obračunskoj osnovi).

Preporuka F4

- **Subjekt revizije treba da u poslovnim knjigama evidentira obaveze i troškove u momentu njihovog nastanka za period na koji se odnose, budući da isti obezbjeđuje evidenciju troškova na obračunskoj osnovi.**

REVIZIJA PRAVILNOSTI

Nalaz

- Partija nije donijela Finansijski plan i Program rada za 2022. godinu jer je kao politička partija registrovana 19.07.2022.godine, dok je Finansijski plan za tekuću godinu donijela nakon propisanog roka, a Program rada nije donijela ni za tekuću godinu, što nije u skladu sa članom 49 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

Preporuka P1

- **Subjekt revizije treba da donosi finansijski plan i program rada do kraja tekuće za narednu godinu u skladu sa članom 49 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.**

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da Partija ne vodi računovodstvenu evidenciju o prihodima, imovini i rashodima po porijeklu (posebno za sredstva iz javnih i privatnih izvora) i strukturi prihoda, imovine i rashoda, niti obezbjeđuje posebnu evidenciju prihoda i rashoda za redovno

poslovanje i izborne kampanje, što nije u skladu sa članom 48 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja. Partija je u poslovnim knjigama, prihode iz budžeta lokalne samouprave evidentirala kao priloge od pravnih lica.

Preporuka P2

- **Subjekt revizije treba da vodi računovodstvenu evidenciju o prihodima, imovini i rashodima po porijeklu (posebno za sredstva iz javnih i privatnih izvora), visini i strukturi prihoda, imovine i rashoda, kako je to utvrđeno članom 48 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.**

Nalaz

- Uvidom u Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj Partije za 2022.godinu, utvrđeno je da Partija u okviru Završnog računa političkog subjekta, nije sačinila Bilans stanja i Bilans uspjeha na propisanim obrascima, shodno važećem Pravilniku o obrascu godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja političkog subjekta, dok u Izvještaju o prihodima, imovini i rashodima političkog subjekta nije pravilno iskazala strukturu prihoda i rashoda, budući da se podaci o istim iskazanim u Izvještaju razlikuju po strukturi u odnosu na iste evidentirane u Glavnoj knjizi i utvrđene uvidom u prezentiranu dokumentaciju.

Preporuka P3

- **Subjekt revizije treba da sačinjava završni račun u okviru Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja na propisanim obrascima shodno važećem Pravilniku o obrascu godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja političkog subjekta, kao i da u Izvještaju o prihodima, imovini i rashodima političkog subjekta pravilno iskazuje prihode i rashode po strukturi.**

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da je Partija u poslovnim knjigama evidentirala troškove reklame i propagande u iznosu od 47.801,68€, koji nijesu plaćeni, a uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da se isti odnose na troškove izborne kampanje. Shodno prezentiranim potvrdama banke, izborni računi koje je Partija imala otvorene u 2022. godini, zatvoreni su u martu i junu 2023. godine, pa se nije moglo utvrditi da li je Partija postupila u skladu sa odredbama člana 24 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, kojim je utvrđeno da se sva sredstva namijenjena za finansiranje izborne kampanje uplaćuju na poseban žiro račun i sva plaćanja troškova izborne kampanje vrše sa tog računa, do zatvaranja posebnog računa. Takođe, revizijom je utvrđeno da Partija nije imala otvorenu posebnu visa platnu karticu vezanu za izborni račun za plaćanje troškova oglašavanja na društvenim mrežama po osnovu izborne kampanje, već je putem iste visa biznis kartice izvršila plaćanja troškova oglašavanja na društvenim mrežama u iznosu od 16.476,84€, pri čemu su za plaćanje navedenih troškova na visa biznis karticu sa redovnog računa

prenijeta sredstva u iznosu od 15.100,00€ i sa izbornog računa Podgorica u iznosu od 2.000,00€. Partija nije u poslovnim knjigama posebno evidentirala troškove oglašavanja na društvenim mrežama koji se odnosi na redovno poslovanje i izborne kampanje, a na osnovu prezentirane dokumentacije (izvještaja sa društvenih mreža) isto se nije moglo utvrditi.

Preporuka P4

- **Subjekt revizije treba da sva plaćanja troškova izborne kampanje vrši sa posebnog žiro računa, prije zatvaranja istog, kako je to propisano odredbama člana 24 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja i ne može iskazivati neizmirene obaveze po ovom osnovu.**

Nalaz

- Uvidom u prezentirane potvrde banke o zatvaranju izbornih računa utvrđeno je da su određeni izborni računi Partije koji su otvoreni za potrebe lokalnih izbora održanih 2022. godine, zatvoreni nakon protoka roka od 90 dana od objavljivanja konačnih rezultata izbora, što nije u skladu sa članom 25 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

Preporuka P5

- **Partija je dužna da poseban žiro račun otvoren u svrhu prikupljanja sredstava za finansiranje troškova izborne kampanje, zatvori u roku od 90 dana od dana objavljivanja konačnih rezultata izbora, u skladu sa članom 25 Zakona.**

Nalaz

- Upoređivanjem podataka o utrošenim sredstvima iskazanih u izvještajima dostavljenim ASK-u i podataka iz prezentirane dokumentacije Partije, utvrđena je razlika u iskazanim podacima o izbornim troškovima za iznos od 1.690,97€ (manje iskazano u Izvještaju dostavljenom ASK-u), ukoliko se na izborne troškove po osnovu objava putem društvenih mreža odnosi iznos od 5.314,00€, koliko je Partija iskazala u navedenom Izvještaju. Takođe, upoređivanjem obaveza evidentiranih u poslovnim knjigama sa istim iskazanim u Izvještajima o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava iz javnih i privatnih izvora za izborne kampanje za lokalne izbore utvrđene su razlike u izbornim obavezama za iznos od 1.206,61€.

Preporuka P6

- **Subjekt revizije treba da vrši usaglašavanje podataka evidentiranih u poslovnim knjigama sa istim iskazanim u izvještajima koje dostavlja nadležnim državnim organima.**

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da je Partija u Glavnoj knjizi, na kraju 2022. godine, evidentirala pretplate kod pojedinih dobavljača u ukupnom iznosu od 1.355,52€, koje su uticale na iskazivanje krajnjeg stanja neizmirenih obaveza prema dobavljačima, pri čemu nijesu prezentirani

dokazi (konfirmacije) o usaglašavanju obaveza sa dobavljačima, osim za jednog dobavljača.

Preporuka F7

- **Subjekt revizije treba da vrši usaglašavanje obaveza sa dobavljačima i da pretplate na kraju finansijske godine evidentira na konto aktivnih vremenskih razgraničenja ili na date avanse kako iste ne bi uticale na umanjenje salda stvarnih obaveza.**

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da je Partija u poslovnim knjigama iskazala obračunate poreske obaveze u ukupnom iznosu od 1.250,61€, po osnovu isplaćenih ugovorenih naknada (zakup i ugovori o djelu), koje nijesu plaćene, što nije u skladu sa odredbama člana 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, kojim je propisano da porez na lična primanja obračunava, obustavlja i uplaćuje poslodavac, odnosno isplatilac tih primanja, prilikom svake isplate primanja, prema propisima koji važe na dan isplate. Takođe, Partija je nadležnom poreskom organu podnijela IOPPD obrazac o obračunatim poreskim obavezama za jedan mjesec (12 mjesec), ali ne u propisanom roku.

Preporuka P8

- **Subjekt revizije je dužan da vrši plaćanje poreskih obaveza na naknade fizičkim licima kao i da nadležnom poreskom organu dostavi izvještaj o obračunatim i plaćenim porezima i doprinosima do 15. u tekućem za prethodni mjesec, shodno odredbama člana 46 i 47 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.**

Nalaz

- Partija nije u postupku revizije prezentirala dokaze o radno – pravnom statusu za lica angažovana ugovorom o djelu, pa se nije moglo utvrditi da li je obračun poreskih obaveza pravilno izvršen na isplaćene naknade, budući da se poreske obaveze ne obračunavaju na isti način za lica u radnom odnosu i nezaposlena lica.

Preporuka P9

- **Subjekt revizije prilikom angažovanja izvršilaca po ugovoru o djelu treba da obezbijedi podatke o radno-pravnom statusu svih angažovanih lica u cilju pravilnog obračuna poreskih obaveza.**

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da Partija u poslovnim knjigama ne obezbjeđuje evidenciju potraživanja. Takođe, ista nije prezentirala dokumentaciju o usaglašavanju potraživanja sa lokalnim samoupravama po osnovu prihoda iz 2022. godine.

Preporuka P10

- **Preporučuje se subjektu revizije da u poslovnim knjigama obezbijedi evidenciju potraživanja od lokalnih samouprava, koja treba da bude zasnovana na ovjerenoj i usaglašenoj dokumentaciji.**

Nalaz

- Uvidom u djelovodnik Centrale Partije utvrđeno je da u istom nijesu zavedeni određeni ugovori i fakture, kao i da su u određenim slučajevima u istom polju evidentirani različiti akti koji nijesu povezani, dok u pojedinim slučajevima zavodni broj na aktu ne odgovara istom u djelovodniku.
Partija nije internom procedurom definisala poslove prijema, evidentiranja, otpremanja, arhiviranja i čuvanja ulaznih i izlaznih akata.

Preporuka P11

- **Subjekt revizije treba vrši pravilno evidentiranje akata u Djelovodnik, kao i da internom procedurom definiše poslove prijema, evidentiranja, otpremanja, arhiviranja i čuvanja ulaznih i izlaznih akata u cilju obezbjeđivanja adekvatne validnosti istih.**

Konačni izvještaj o reviziji Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Pokreta "EVROPA SAD" za 2022. godinu, namijenjen je rukovodstvu subjekta revizije, Skupštini Crne Gore, Agenciji za sprječavanje korupcije i ostaloj zainteresovanoj javnosti.

Subjekt revizije je dužan da, putem aplikacije DRI za praćenje preporuka (Registar preporuka), u roku od 30 (trideset) dana od dana prijema Konačnog Izvještaja o reviziji, odnosno najkasnije do 06.12.2023.godine, dostavi Državnoj revizorskoj instituciji Akcioni plan za realizaciju preporuka, a u roku od šest mjeseci, odnosno najkasnije do 06.05.2024.godine, Izvještaj o realizaciji preporuka iz Izvještaja o reviziji.

Nadležni Kolegijum DRI utvrdio je da karakter nalaza u predmetnoj revizije nalaže:

- **da se predmetni izvještaj, zbog izraženog negativnog mišljenja i utvrđenih nepravilnosti, dostavi Odboru za politički sistem, pravosuđe i upravu Skupštine Crne Gore, na upoznavanje;**
- **da se predmetni izvještaj dostavi Skupštini Crne Gore, shodno Protokolu o saradnji između Skupštine Crne Gore i Državne revizorske institucije.**

**Predsjedavajući Senatom DRI
Rukovodilac Kolegijuma
Senator
Nikola N. Kovačević**

II OPŠTI PODACI

2.1. Pravni osnov

Pravni osnov za vršenje revizije sadržan je u:

- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji ("Sl. list CG" br. 15/07....31/14 i 70/17);
- Zakonu o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja (Sl.list CG" br. 003/20, 038/20);
- Godišnjem planu revizije Državne revizorske institucije za 2023.godinu, DRI br. 06-038/22-277 od 26.12.2022.godine;
- Odluci Kolegijuma nadležnog za vršenje ove revizije br. 04-035/23-1486/2 od 31.05.2023.godine.

Revizija Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Pokreta „EVROPA SAD“ izvršena je u skladu sa:

- Poslovníkom Državne revizorske institucije („Sl. list CG“ br. 03/15);
- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti („Sl. list CG“ br. 07/15);
- Smjernicama o reviziji Godišnjih finansijskih izvještaja političkih subjekata;
- Smjernicama za kontrolu kvaliteta vršenja revizije;
- Međunarodnim standardima (ISSAI 100 - 999).

2.2. Osnovni podaci o subjektu revizije

Osnivačka skupština Partije održana 26.06.2022. godine donijela je Odluku o osnivanju političke partije. U postupku revizije prezentirano je Rješenje Ministarstva javne uprave od 19.07.2022. godine, o upisu političke partije Pokret Evropa Sad u Registar političkih partija, kao i Obavještenje Uprave za statistiku-Monstat o razvrstavanju po djelatnosti, od 28.07.2022. godine, kojim se subjekt revizije razvrstava u djelatnost-politička organizacija. Takođe prezentirano je Rješenje Uprave prihoda i carina, područne jedinice Podgorica, od 09.02.2023. godine, kojim se subjekt revizije upisuje u registar poreskih obveznika.

Sjedište Partije je u Podgorici.

Shodno Statutu, organi Partije na državnom nivou su: Skupština; Glavni odbor; Predsjedništvo; Izvršni odbor; Statutarna komisija i Nadzorni odbor. Skupština je najviše izborna tijelo Pokreta.

Glavni odbor je najviši organ upravljanja Pokretom koji donosi programske i političke odluke između dvije Skupštine. Nadležnosti Glavnog odbora, između ostalih, su: utvrđuje i vodi politiku Pokreta u skladu sa Programom; razmatra izmjene i dopune Programa i Statuta.

Predsjednik zastupa i predstavlja Pokret u javnosti. Predsjednik Pokreta za svoj rad odgovara Skupštini i Glavnom odboru. Pored predsjednika pokreta, Pokret ima i zamjenika predsjednika Pokreta. Pokret ima najmanje jednog potpredsjednika.

Predsjedništvo je najviši politički organ Pokreta. Shodno Statutu, Predsjedništvo: utvrđuje i vodi politiku Pokreta na osnovu odluka Skupštine i Predsjednika; priprema i predlaže akte Glavnom odboru; raspolaže imovinom Pokreta, u skladu sa Zakonom, Statutom i drugim opštim aktima; donosi odluku o plaćanju članarina itd.

Generalnog sekretara bira Glavni odbor na predlog Predsjednika. Shodno Statutu, Generalni sekretar se stara o organizacionom jačanju Pokreta, formiranju infrastrukturne mreže i koordinira formiranje opštinskih i mjesnih odbora.

Izvršni odbor je izvršno-politički organ Pokreta koji realizuje praktične aktivnosti Pokreta i odlučuje o pitanjima iz svoje nadležnosti. Izvršni odbor, između ostalog, donosi Pravilnike i druge opšte akte Pokreta; utvrđuje finansijski plan. Izvršni direktor je Predsjednik Izvršnog odbora. Shodno Statutu, Izvršni direktor je odgovoran za poslove zasnivanja i raskidanja radnih odnosa u skladu sa aktom o sistematizaciji, Zakonom o radu i drugim aktima; upravlja imovinom Pokreta, obezbjeđuje njenu zaštitu i stara se o materijalno finansijskom poslovanju; sačinjava i predlaže izvršnom odboru finansijski plan Pokreta za narednu godinu; rukovodi administrativnim sekretarijatom Pokreta; i stara se o ažuriranju Centralnog registra članova Pokreta. Za sve poslove finansijsko – materijalne prirode izvršni direktor odgovara predsjedniku Pokreta i dostavlja mu izvještaj o izvršenim poslovima, a za ostale poslove odgovara Izvršnom odboru.

Statutarna komisija je stručni organ Pokreta, koja, između ostalog, tumači Statut i druga opšta akta Pokreta; priprema nacrt izmjena i dopuna Statuta, po odluci Predsjedništva ili Predsjednika.

Shodno Statutu, Nadzorni odbor: kontroliše prihode i rashode Pokreta; kontroliše upravljanje imovinom koja je u vlasništvu Pokreta ili kojom Pokreta raspolaže po drugom osnovu; podnosi godišnji izvještaj o kontroli finansijskog poslovanja Glavnom odboru Pokreta; podnosi izvještaj skupštini.

2.3. Finansijsko poslovanje i finansiranje Partije

Pokret se finansira i obavlja finansijsko poslovanje u skladu sa zakonom. Pokret ima svoj žiro – račun i vodi jedinstveno računovodstveno poslovanje. Imovinom Pokreta raspolaže Predsjedništvo.

Predsjednik pokreta, zamjenik predsjednika Pokreta i izvršni direktor, uz ovlašćenje predsjednika Pokreta, jedini su finansijski nalogodavci i izvršitelji odluka finansijsko – materijalne prirode u Pokretu. Glavni odbor usvaja finansijski izvještaj Pokreta, na prijedlog Predsjedništva. Za obavljanje unutrašnje kontrole finansijskog poslovanja Pokreta zadužen je Nadzorni odbor.

2.4. Vrsta revizije

Državna revizorska institucija je izvršila finansijsku reviziju i reviziju pravilnosti. Finansijska revizija podrazumijeva reviziju Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Pokreta „EVROPA SAD“ za 2022.godinu, dok revizija pravilnosti podrazumijeva usklađenost poslovanja istog sa zakonskom i drugom regulativom.

2.5. Predmet revizije

Predmet revizije je Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj Pokreta „EVROPA SAD“ za 2022.godinu i usklađenost poslovanja sa zakonskom i drugom regulativom.

2.6. Cilj revizije

Cilj finansijske revizije je izražavanje mišljenja o tome:

1. Da li su finansijski izvještaji u svim materijalnim aspektima pripremljeni u skladu sa okvirom finansijskog izvještavanja ili
2. Da li su finansijski izvještaji u svim materijalnim aspektima prezentovani na fer i objektivan način u skladu sa datim okvirom.

Cilj revizije pravilnosti je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa relevantnim zakonskim i drugim propisima koji su identifikovani kao kriterijumi.

2.7. Kriterijumi revizije

Kriterijumi za finansijsku reviziju

- MRS;
- Zakon o računovodstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 145/21 od 31.12.2021, 152/22 od 30.12.2022)
- Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica ("Službeni list Crne Gore", br. 011/20);
- Pravilnik o obrascu godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja političkog subjekta ("Sl. list CG" br. 026/22).

Kriterijumi za reviziju pravilnosti

- Zakon o političkim partijama ("Sl. list Crne Gore", br. 073/10, 040/11, 059/11);
- Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja (Sl.list CG“ br. 003/20, 038/20);
- Zakon o budžetu Crne Gore za 2022. godinu ("Službeni list Crne Gore", br. 144/21 od 31.12.2021, 055/22 od 26.05.2022, 109/22 od 03.10.2022)
- Zakon o radu („Sl. list CG“, br. 049/08 ... 004/18, 074/19...145/21);
- Zakon o obligacionim odnosima („Sl. list CG“, br. 047/08, 004/11, 022/17);
- Zakon o računovodstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 145/21 od 31.12.2021, 152/22 od 30.12.2022);
- Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica („Sl.list RCG“, br.065/01,...,004/07 i „Sl. list CG“, br.086/09,...,083/16, 067/19...146/21,...,152/22 od 30.12.2022);
- Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje („Sl. list CG“, br.013/07,...,008/15, 022/17, 042/19...145/21,...,152/22 od 30.12.2022);

- Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti („Sl. list CG“, br.024/19);
- Zakon o sprječavanju nelegalnog poslovanja („Sl. list CG“, 029/13, 016/16,...,152/22 od 30.12.2022);
- Zakon o reprogramu poreskog potraživanja („Sl. list CG“, br.083/16), do donošenja novog Zakona o reprogramu poreskog potraživanja („Sl. list CG“, br.145/21 od 31.12.2021.g.);
- Uredba o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru („Sl. list CG“, br. 040/16, 028/18,108/20);
- Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica ("Službeni list Crne Gore", br. 011/20);
- Pravilnik o obrascu godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja političkog subjekta ("Sl. list CG" br. 026/22);
- Pravilnik o razvrstavanju materijalne i nematerijalne imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije budžetskih i vanbudžetskih korisnika („Sl. list RCG“, br.032/03);
- Pravilnik o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije ("Službeni list Crne Gore", br.028/02, 130/21),
- Pravilnik o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica ("Službeni list Crne Gore", br. 126/22 od 18.11.2022);
- Pravilnik o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje („Sl. list CG“, br.076/10,...,050/17, 015/19, 009/20,110/21...032/22);
- Pravila o načinu obračunavanja i izvještavanja o nenovčanim priložima političkim subjektima ("Službeni list Crne Gore", br. 036/22 od 06.04.2022);
- Statut političkog subjekta;
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Partije;
- Finansijski plan Partije za 2022. godinu;
- Program rada Partije za 2022. godinu
- Interne procedure i pravila subjekta revizije.

2.8. Metode revizije

Revizija je vršena kombinovanjem postupaka dokumentarne i terenske revizije.

U pripremnoj fazi revizije izvršeno je identifikovanje i procjena rizika kroz razumijevanje subjekta revizije i njegovog okruženja, uključujući i interne kontrole.

Takođe je utvrđena materijalnost u fazi planiranja finansijske revizije za finansijske izvještaje kao cjelinu odnosno procjena do kojeg nivoa se može

tolerisati pogrešno prikazivanje podataka u finansijskim izvještajima, a da to ne utiče značajno na njihovu istinitost i objektivnost.

Smjernicama o reviziji Godišnjih finansijskih izvještaja političkih subjekata, utvrđeno je da se kod određivanja materijalnosti po vrijednosti, koristi se stopa materijalnosti u rasponu od 0,5% do 2%. S tim u vezi, materijalnost je utvrđena u iznosu od **3.107,87€**, tj. 2,00% od ukupnih rashoda Partije, koji iznose **155.393,16€**.

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave subjekta revizije, koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima, ocijenjeno je funkcionisanje sistema unutrašnjih kontrola radi određivanja revizorskog pristupa. Ispitana je doslijednost primjene zakona te pravila, procedura i drugih internih akata shodno utvrđenim kriterijumima.

2.9. Vrijeme vršenja revizije

Revizija Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Pokreta „EVROPA SAD“ za 2022. godinu je planirana Godišnjim planom revizija DRI za 2023.godinu, kojim je definisano pretpostavljeno vrijeme trajanja revizije od ukupno 40 revizorskih dana.

III UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

3.1. Sistem unutrašnjih kontrola

Partija je shodno članu 49 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, članom 55 Statuta utvrdila da je za obavljanje unutrašnje kontrole finansijskog poslovanja Partije zadužen Nadzorni odbor. Statutom je utvrđeno da Nadzorni odbor kontroliše prihode i rashode Partije; kontroliše upravljanje imovinom u vlasništvu Partije ili kojom Partija raspolaže po drugom osnovu; podnosi godišnji izvještaj o kontroli finansijskog poslovanja Glavnom odboru.

Članom 43 Statuta utvrđeno je da Izvršni direktor Partije rukovodi administrativnim sekretarijatom Partije, upravlja imovinom, obezbjeđuje njenu zaštitu i stara se o materijalno finansijskom poslovanju, sačinjava i predlaže Glavnom odboru Finansijski plan Partije za narednu godinu. Za sve poslove finansijsko-materijalne prirode izvršni direktor odgovara Predsjedniku Partije. Shodno Statutu, imovinom Partije raspolaže Predsjedništvo. Predsjednik Pokreta, zamjenik predsjednika i izvršni direktor jedini su finansijski nalogodavci odluka finansijsko materijalne prirode u Pokretu. Glavni odbor usvaja finansijski izvještaj na predlog Predsjedništva. Partija je shodno članu 27 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja donijela Odluku od 28.09.2022. godine o otvaranju računa i imenovanju odgovornih lica za namjensko trošenje sredstava i za podnošenje izvještaja za izborne kampanje u Glavnom gradu Podgorica i opštinama Kolašin, Bijelo Polje, Plav, Rožaje, Pljevlja i Danilovgrad, kojom su određena tri odgovorna lica.

3.2. Aktivnosti partijskih organa u 2022. godini

Nadležni organi Partije u 2022. godini donijeli su Statut Pokreta Evropa sad od 26.06.2022. godine, kao i Program Pokreta Evropa sad, od 26.06.2022. godine. Takođe, nadležni organi donijeli su Odluku o izboru predsjednika Izvršnog odbora, Odluku o izboru Generalnog sekretara i Odluku o izboru članova Glavnog odbora.

U postupku revizije prezentirano je i Pravilo o obradi, zaštiti i korišćenju ličnih podataka, od 17.08.2022. godine, Odluka o načinu utvrđivanja i visini članarine od 17.08.2022. godine, Odluka o usvajanju Godišnjeg finansijskog izvještaja o prihodima, imovini i rashodima za 2022. godinu od 01.04.2023. godine, Odluka o popisu i obrazovanju komisije za popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2022. godine, od 18.11.2022. godine, Uputstvo za rad komisije za popis, odluke o prenosu sredstava sa redovnog na izborne račune, Odluka o usvajanju Izvještaja o redovnom godišnjem popisu za 2022. godinu, od 11.01.2023. god, itd.

3.3. Finansijski plan za 2022.godinu

Pokret „Evropa sad“ je registrovan kao politička partija 19.07.2022.godine. S tim u vezi, isti nije donio Finansijski plan i Program rada za 2022. godinu. U postupku revizije prezentiran je Finansijski plan za 2023. godinu u excel tabeli i Odluka o usvajanju istog (od 31.01.2023.godine), dok program rada za 2023.godinu nije prezentiran. Shodno navedenom, konstatuje se da subjekt revizije nije donio Program rada ni za tekuću godinu, dok je Finansijski plan donio nakon propisanog roka, što nije u skladu sa članom 49 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

- **Subjekt revizije treba da donosi finansijski plan i program rada do kraja tekuće za narednu godinu u skladu sa članom 49 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.**

3.4. Program rada

Partija nije donijela Program rada za 2022.godinu, kao ni za tekuću godinu, što nije u skladu sa članom 49 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

3.5. Računovodstveni sistem

Partija je shodno članu 48 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja dužna da vodi računovodstvenu evidenciju o prihodima, imovini i rashodima po porijeklu (posebno za sredstva iz javnih i privatnih izvora), visini i strukturi, u skladu sa propisom Ministarstva finansija. Budući da Partija ima svojstvo pravnog lica dužna je da poslovne knjige vodi po sistemu dvojnog knjigovodstva. Računovodstvena evidencija mora biti zasnovana na vjerodostojnoj računovodstvenoj dokumentaciji.

Računovodstvene poslove za Partiju obavljala je računovodstvena agencija, a shodno Izjavi iste, od 02.10.2023. godine, u 2022.godini korišćena je kombinovana metoda (prihodi su evidentirani na gotovinskoj, a troškovi na obračunskoj osnovi).

Revizijom je utvrđeno da Partija ne vodi računovodstvenu evidenciju o prihodima, imovini i rashodima po porijeklu (posebno za sredstva iz javnih i privatnih izvora) i strukturi prihoda, imovine i rashoda, niti obezbjeđuje posebnu evidenciju prihoda i rashoda za redovno poslovanje i izborne kampanje, što nije u skladu sa članom 48 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

- **Subjekt revizije treba da vodi računovodstvenu evidenciju o prihodima, imovini i rashodima po porijeklu (posebno za sredstva iz javnih i privatnih izvora), visini i strukturi prihoda, imovine i rashoda, kako je to utvrđeno članom 48 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.**

Partija vodi sledeće poslovne knjige: Dnevnik i Glavnu knjigu i pomoćne evidencije koje se generišu na osnovu podataka iz sistema (evidenciju stalne

imovine, analitičku evidenciju dobavljača i td.).

3.6. Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj

Partija je shodno članu 48 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja dužna da Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj dostavi Državnoj revizorskoj instituciji najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu i da iste shodno Pravilniku o obrascu godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja političkog subjekta ("Sl.list Crne Gore br. 026/22 od 11.03.2022.godine, dostavi na sledećim obrascima i to:

- Izvještaj o prihodima, imovini i rashodima političkog subjekta;
- Izvještaj o načinu i namjeni utrošenih sredstava za finansiranje redovnog rada ženskih organizacija u političkim subjektima;
- Završni račun političkog subjekta (Iskaz o finansijskoj poziciji/Bilans stanja, Iskaz o ukupnom rezultatu/Bilans uspjeha, Iskaz o promjenama neto imovine (kapitala) –IPK, Iskaz o tokovima gotovine – ITG i Statistički aneks).

Partija je Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj za 2022. godinu dostavila Državnoj revizorskoj instituciji u predviđenom roku.

3.7. Izvještaj o prihodima, imovini i rashodima političkog subjekta

Revizijom je utvrđeno da je Partija u Izvještaju o prihodima, imovini i rashodima političkog subjekta iskazala prihode u iznosu od 122.858,22€ i rashode u iznosu 155.393,16€, koji podaci odgovaraju istim evidentiranim u poslovnim knjigama Partije.

Ukupni prihodi u iznosu od 122.858,22€ iskazani su u Izvještaju po osnovu: prihoda iz budžeta lokalne samouprave u ukupnom iznosu od 12.585,94€ (za finansiranje izborne kampanje), kao i prihoda iz privatnih izvora u iznosu od 110.272,28€ i to: prihode od priloga pravnih lica za finansiranje izborne kampanje u iznosu od 20.300,00€ i na prihode od priloga fizičkih lica za finansiranje izborne kampanje u iznosu od 89.972,28€.

Uvidom u Glavnu knjigu utvrđeno je da su prihodi od priloga fizičkih lica iskazani u iznosu od 89.972,28€ i prihodi od priloga pravnih lica u iznosu od 32.885,94€, što se razlikuje u odnosu na strukturu istih iskazanih u Izvještaju o prihodima, imovini i rashodima političkog subjekta za 2022.godinu.

Partija je u Izvještaju iskazala ukupne rashode u iznosu od 155.393,16€ i to po osnovu: troškova zakupa u iznosu od 11.652,50€, režijskih troškova u iznosu od 630,57€, troškova nabavki i održavanja opreme/pokretne imovine u iznosu od 213,50€, troškova nastalih po osnovu finansiranja izborne kampanje u iznosu od 113.488,04€, troškova nastalih po osnovu isplate zarada i ostalih naknada u iznosu od 11.910,61€, troškova po osnovu kupovine kancelarijskog i drugog materijala za redovan rad u iznosu od 7.949,37€, troškova organizacije sastanaka i događaja u iznosu od 5.769,24€ i ostalih troškova nastalih po osnovu redovnog rada političkih subjekata u

iznosu od 3.779,33€.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju (bančine izvode i fakture) utvrđeno je da se troškovi u iznosu od 113.488,04€, koje je Partija u Izvještaju iskazala kao troškove izbornih kampanja, dijelom odnose i na redovno poslovanje, dok se na troškove izborne kampanje odnose troškovi u iznosu od 89.013,64€ (bez troškova objava na društvenim mrežama, koji se nijesu mogli razdvojiti na troškove za redovno poslovanje i troškove izborne kampanje, budući da su plaćeni sa iste kartice).

Shodno navedenom, konstatuje se da Partija nije pravilno iskazala strukturu prihoda i rashoda u Izvještaju o prihodima, imovini i rashodima političkog subjekta, budući da se podaci o istim iskazanim u Izvještaju razlikuju po strukturi u odnosu na iste evidentirane u Glavnoj knjizi i utvrđene uvidom u prezentiranu dokumentaciju.

- **Subjekt revizije treba da u Izvještaju o prihodima, imovini i rashodima političkog subjekta pravilno iskazuje prihode i rashode po strukturi.**

3.8. Izvještaj o načinu i namjeni utroška sredstava za finansiranje redovnog rada ženskih organizacija u političkim subjektima

Subjekt revizije u 2022. godini nije imao formiranu žensku organizaciju.

3.9. Izvještaji o prikupljenim i utrošenim sredstvima iz javnih i privatnih izvora u izbornoj kampanji

Tokom postupka revizije prezentirani su pojedinačni izvještaji o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava iz javnih i privatnih izvora za izborne kampanje i to za lokalne izbore za izbor odbornika u Podgorici, Kolašinu, Danilovgradu, Bijelom Polju, Rožajama i Plavu koji su održani 23.10.2022.godine.

Shodno izvještajima o porijeklu, iznosu i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava u izbornim kampanjama, izborni troškovi za lokalne izbore su iznosili 92.636,67€, od čega su plaćeni troškovi u iznosu od 46.044,60€, dok izborne obaveze iznose 46.592,07€. Partija je u navedenom Izvještaju iskazala izborne troškove po osnovu objava putem društvenih mreža u iznosu od 5.314,00€.

Upoređivanjem podataka o utrošenim sredstvima iskazanih u izvještajima dostavljenim ASK-u i podataka iz prezentirane dokumentacije Partije, utvrđena je razlika u iskazanim podacima o izbornim troškovima za iznos od 1.690,97€ (manje iskazano u Izvještaju dostavljenom ASK-u), ukoliko se na izborne troškove po osnovu objava putem društvenih mreža odnosi iznos od 5.314,00€, koliko je Partija iskazala u navedenom Izvještaju.

- **Subjekt revizije treba da vrši usaglašavanje podataka evidentiranih u poslovnim knjigama sa istim iskazanim u izvještajima koje dostavlja nadležnim državnim organima.**

Revizijom je utvrđeno da subjekt revizije za lokalne izbore nije prekoračio iznos sredstava propisan Zakonom.

3.10. Završni račun

Shodno Pravilniku o obrascu Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja političkog subjekta, politički subjekt je dužan da Godišnji završni račun za period od 01.01.2022.godine do 31.12.2022.godine dostavi Državnoj revizorskoj instituciji na obrascima:

- Iskaz o finansijskoj poziciji /Bilans stanja,
- Iskaz o ukupnom rezultatu/Bilans uspjeha,
- Iskaz o promjenama neto imovine (kapitala)-IPK (PP),
- Iskaz o tokovima gotovine-ITG (PP),
- Statistički Aneks.

Uvidom u Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj Partije za 2022.godinu, utvrđeno je da Partija u okviru Završnog računa političkog subjekta, nije sačinila Bilans stanja i Bilans uspjeha na propisanim obrascima, shodno važećem Pravilniku o obrascu godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja političkog subjekta.

- **Subjekt revizije treba da sačinjava završni račun u okviru Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja na propisanim obrascima shodno važećem Pravilniku o obrascu godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja političkog subjekta.**

3.10.1. Bilans stanja

Shodno podacima prezentiranim u Bilansu stanja iskazane su aktiva i pasiva u iznosu od po 19.049,00€.

U Aktivi Bilansa stanja iskazana je stalna imovina u iznosu od 4.663,00€ i obrtna sredstva u iznosu od 14.386,00€ i to: dati avansi u iznosu od 1.815,00€ i gotovina i gotovinski ekvivalenti u iznosu od 12.571,00€.

U Pasivi Bilansa stanja iskazan je gubitak tekuće godine u iznosu od 32.535,00€, kratkoročne obaveze u iznosu od 50.551,00€ (koje se odnose na: obaveze prema dobavljačima u iznosu od 49.524,00€ i na ostale kratkoročne obaveze (obaveze za porez i doprinose)u iznosu od 1.027,00€.

Revizijom je utvrđeno da podaci iskazani u Bilansu stanja odgovaraju podacima evidentiranim u poslovnim knjigama.

Evidentiranje i popis imovine

Subjekt revizije obezbjeđuje evidenciju osnovnih sredstava u okviru Glavne knjige i analitičku evidenciju iste u okviru računovodstvenog programa.

Odlukom o popisu formirana je popisna komisija sa zadatkom da izvrši popis imovine, obaveza, potraživanja i novčanih sredstava na žiro računu i blagajni sa stanjem na dan 31.12.2022. godine kao i da sačini Izvještaj o izvršenom popisu. U postupku revizije prezentirano je i Uputstvo za rad komisija za popis. Uvidom u Odluku o popisu i obrazovanju komisije za popis utvrđeno je da je za predsjednika popisne komisije imenovan izvršni direktor Partije, čime nije obezbijeđeno razdvajanje dužnosti, u smislu da lica koja su odgovorna za

rukovanje imovinom Partije ne mogu biti članovi Komisije za popis, što nije u skladu sa članom 4 Pravilnika o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica, s obzirom da je istim propisano da u komisiju za popis mogu da se imenuju samo lica koja ne rukuju imovinom, odnosno koja nijesu zadužena za imovinu koja se popisuje, kao i lica koja ne vode evidenciju imovine, a članom 43 Statuta Partije definisano da izvršni direktor upravlja imovinom Pokreta. Partija je uz Izjašnjenje na Preliminarni izvještaj dostavila dokumentaciju kojom se potvrđuje da popis nije vršen od strane izvršnog direktora, već od lica imenovanih naknadno dostavljenom Odlukom.

Popisna komisija je izvršila popis imovine (stalne i obrtne), potraživanja, gotovine u blagajnama, sredstava na računima kod poslovnih banaka i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2022. godine, na osnovu kojeg je sačinila Izvještaj o popisu. Uz Izvještaj su priložene popisne liste osnovnih sredstava sa stanjem na dan 31.12.2022. godine.

Odlukom izvršnog direktora usvojen je Izvještaj o popisu sredstava i izvora sredstava sa stanjem na dan 31.12.2022. godine.

Shodno prezentiranim podacima u poslovnim knjigama i Izvještaju o popisu, stalna imovina Partije sa stanjem na dan 31.12.2022. godine po nabavnoj vrijednosti je iznosila 4.779,33€, ispravci vrijednosti 117,00€ i sadašnjoj vrijednosti u iznosu od 4.662,33€.

Stalnu imovinu Partije čini: kompjuterska oprema i kancelarijski namještaj.

Uvidom u amortizacione stope utvrđeno je da je kancelarijski namještaj amortizovan po stopi od 20%, dok je računarska oprema amortizovana po stopi od 33,33%. U postupku revizije dato je pojašnjenje od strane ovlašćenog lica za računovodstvene poslove u vezi sa primjenom navedenih amortizacionih stopa.

S obzirom da je Partija osnovana u 2022. godini, sva oprema je nabavljena u 2022. godini i to: kancelarijska oprema u iznosu od 4.079,10€ i kompjuterska oprema u iznosu od 700,53€. Shodno prezentiranim bančnim izvodima i Izvještaju o porijeklu, iznosu i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava u izbornim kampanjama koji se dostavljaju ASK-u, utvrđeno je da se od navedenog iznosa 255,00€ odnosi na izbore u Pljevljima.

Nabavka navedene opreme je dokumentovana fakturama i fiskalnim računima, pri čemu nijesu prezentovani reversi za računarsku opremu nabavljenu u 2022.godini (isti su prezentirani za nabavke izvršene u 2023.godini).

U Izvještaju o popisu, osim stalne imovine, prezentirani su i podaci o novčanim sredstvima na žiro računima i obavezama Partije sa stanjem na dan 31.12.2022.godine.

Potraživanja

U postupku revizije utvrđeno je da Partija u poslovnim knjigama ne obezbjeđuje evidenciju potraživanja. Takođe, ista nije prezentirala dokumentaciju o usaglašavanju potraživanja sa lokalnim samoupravama po osnovu prihoda iz 2022. godine.

- **Preporučuje se subjektu revizije da u poslovnim knjigama obezbijedi evidenciju potraživanja od lokalnih samouprava, koja treba da bude zasnovana na ovjerenoj i usaglašenoj dokumentaciji.**

Dati avansi

Subjekt revizije je u Glavnoj knjizi evidentirao date avanse u iznosu od 1.815,00€. Isti se odnose na depozit koji je Partija, shodno ugovoru o zakupu poslovnog prostora sa pravnim licem, bila dužna da uplati u momentu potpisivanja ugovora, kao garant izvršenja svih ugovorenih obaveza. Ugovorom je definisano da ukoliko Partija kao zakupac po iseljenju iz poslovnog prostora izmiri sve obaveze i dostavi dokaze o istom, zakupodavac će izvršiti povraćaj depozita u cjelini.

Novčana sredstva na žiro računima

Shodno prezentiranoj dokumentaciji, Partija je u revidiranom periodu svoje poslovanje obavljala preko žiro računa za redovno poslovanje Centrale, a za potrebe izbornih kampanja imala je otvorene posebne žiro račune-izborne račune za lokalne izbore u Podgorici, Pljevljima, Danilovgradu, Rožajama, Kolašinu, Bijelom Polju i Plavu (7 izbornih računa). Pored navedenih žiro računa Partija je imala u upotrebi Visa biznis karticu, a za potrebe plaćanja van zemlje imala je otvoren devizni žiro račun.

Shodno podacima evidentiranim u poslovnim knjigama depoziti na žiro računima Partije na dan početka poslovanja u 2022. godini iznosili su 0,00€, dok su depoziti na dan 31.12.2022. godine iznosili 12.570,76€.

Uvidom u stanje depozita iskazano u bančnim izvodima žiro računa i stanje depozita na računima evidentirano u poslovnim knjigama Partije, utvrđena je razlika u iznosu od 900,00€ po osnovu više iskazanih depozita u poslovnim knjigama Partije. Revizijom je utvrđeno da se navedena razlika odnosi na stanje depozita na deviznom žiro računu i nastala je iz razloga što Partija nije u poslovnim knjigama evidentirala poslovne transakcije shodno poslednjem izvodu sa deviznog žiro računa (troškove po osnovu plaćanja humanitarne pomoći i bankarsku proviziju), jer je, shodno obrazloženju predstavnika Agencije koja vodi poslovne knjige Partije, navedeni izvod dostavljen sa zakašnjenjem.

U postupku revizije dato je obrazloženje predstavnika Agencije koje je vodilo poslovne knjige Partije: „Vezano za devizni izvod na 30.12.2022. i preusmjeravanje sredstava za humanitarnu pomoć, mi smo opštim nalogom na 03.01.2023. zatvorili obavezu i devizni račun jer smo smatrali da je valuta plaćanja bila t+2 i da je konačan nalog izvršen u tekućoj godini. Nismo bili u posjedu deviznog izvoda na 30.12.2022. u tom momentu”.

- **Subjekt revizije treba da u poslovnim knjigama evidentira sve poslovne transakcije koje se odnose na fiskalnu godinu, shodno odredbama člana 20 Zakona o računovodstvu.**

Redovni žiro račun

U postupku revizije je utvrđeno da je Partija redovno poslovanje Centrale obavljala preko jednog žiro računa, da su na navedeni žiro račun vršene uplate priloga fizičkih lica, donacije pravnih lica, uplate sredstava od strane dvije lokalne samouprave po osnovu redovnog poslovanja, da su vršena plaćanja ugovorenih naknada, zakupa, pomoći i drugih izdataka Partije, da su sa navedenog računa vršeni prenosi sredstava na račune visa kartice radi plaćanja troškova oglašavanja preko društvenih mreža (15.100,00€), prenos sredstava na posebne žiro račune otvorene za potrebe izbornih kampanja za lokalne izbore 2022. godine radi plaćanja troškova izbornih kampanja (28.141,01€), prenos sredstava na devizni račun (900,00€) itd.

Izborni žiro računi

Partija je shodno članu 24 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja otvorila posebne žiro račune za potrebe lokalnih izbora održanih u 2022. godini u Podgorici, Pljevljima, Danilovgradu, Rožajama, Kolašinu, Bijelom Polju i Plavu (7 izbornih žiro računa).

Prilikom otvaranja posebnih izbornih računa Partija je shodno članu 27 Zakona donijela Odluku od 28.09.2022. godine o otvaranju posebnih žiro računa i imenovanju odgovornih lica za namjensko trošenje sredstava i podnošenje izvještaja. Uvidom u prezentirane bančine izvode izbornih računa utvrđeno je da su na istim vršene uplate sredstava od strane lokalnih samouprava za potrebe finansiranja izbornih kampanja, da je na iste Partija vršila uplate sopstvenih sredstava prenosom istih sa redovnog računa na izborne račune, kao i da je na izbornom računu - Podgorica, Partija imala uplate priloga fizičkih lica po osnovu finansiranja izborne kampanje.

Na izborne račune Partije uplaćena su sredstva iz budžeta lokalnih samouprava u ukupnom iznosu od 11.141,59€ po osnovu finansiranja izbornih kampanja, što je obrazloženo u dijelu Izvještaja koji se odnosi na Prihode iz budžeta lokalnih samouprava.

Partija je za potrebe izbornih kampanja održanih u 2022. godini, sa redovnog računa prenijela sredstva u ukupnom iznosu od 28.141,01€ (na izborni račun Danilovgrad iznos od 3.489,77€, Rožaje iznos od 454,21€, Plav iznos od 174,21€, Bijelo Polje iznos od 4.077,16€, Kolašin iznos od 433,39€, Podgorica iznos od 16.172,11€ i na izborni račun Pljevlja iznos od 3.340,16€). Za prenose sredstava sa redovnog na izborne račune prezentirane su odluke Partije donijete 30.09.2022. godine i 16.11.2022. godine, za svaki izborni račun posebno.

Pored uplata sredstava od strane lokalnih samouprava za finansiranje izbornih kampanja i prenosa sopstvenih sredstava, na izborni račun Podgorica vršene su uplate priloga fizičkih lica u ukupnom iznosu od 11.000,00€, što je obrazloženo u dijelu Izvještaja koji se odnosi na Prihode od priloga.

Sa izbornih računa vršene su isplate troškova reklame, zakupa sala, medijskog oglašavanja, tehničke organizacije konvencija, naknada po ugovorima o djelu itd, a sa izbornog računa Podgorica izvršen je i prenos sredstava u iznosu od 2.000,00€ na visa biznis karticu koju Partija koristi za plaćanje troškova oglašavanja na društvenim mrežama.

Uvidom u prezentirane potvrde banke o zatvaranju izbornih računa utvrđeno je da su određeni izborni računi koji su otvoreni za potrebe lokalnih izbora

održanih 2022. godine, zatvoreni nakon protoka roka od 90 dana od objavljivanja konačnih rezultata izbora (izborni računi Rožaje i Bijelo Polje zatvoreni su sa kašnjenjem od 40 dana, dok su izborni račun Danilovgrad i Kolašin zatvoreni sa kašnjenjem od 22 do 28 dana), što nije u skladu sa članom 25 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

- **Partija je dužna da poseban žiro račun otvoren u svrhu prikupljanja sredstava za finansiranje troškova izborne kampanje, zatvori u roku od 90 dana od dana objavljivanja konačnih rezultata izbora, u skladu sa članom 25 Zakona.**

Devizni žiro računi

Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da je Partija u 2022. godini imala otvoren devizni žiro račun. Shodno prezentiranoj dokumentaciji, Partija je tokom godine izvršila prenos sredstava sa redovnog na devizni račun u iznosu od 900,00€, dok je sa deviznog računa izvršila isplatu humanitarne pomoći jednom fizičkom licu u iznosu od 890,00€ i plaćanje bankarske provizije u iznosu od 10,00€, tako da shodno prezentiranim izvodima Partija na kraju godine nije imala depozita na deviznom računu. Uvidom u poslovne knjige Partije, utvrđeno je da u istim nijesu evidentirane transakcije isplate pomoći preko deviznog računa iz razloga ne posjedovanja izvoda na kraju godine, te su stoga u poslovnim knjigama na deviznom računu evidentirani depoziti u iznosu od 900,00€, u vezi sa čim je dato obrazloženje subjekta revizije.

Visa biznis kartica

Partija je u 2022. godini imala otvoren poseban račun vezan za visa biznis karticu za plaćanje troškova oglašavanja na društvenim mrežama.

Revizijom je, shodno prezentiranoj dokumentaciji, utvrđeno da je priliv sredstava na kartici iznosio ukupno 17.100,00€ i isti se odnosio na priliv sredstava sa redovnog računa Partije u iznosu od 15.100,00€ i sredstava koja su na visa karticu prenijeta sa izbornog računa Podgorica u iznosu od 2.000,00€. Shodno bančnim izvodima visa karticom plaćeni su troškovi oglašavanja Partije na društvenim mrežama u ukupnom iznosu od 16.476,84€ (facebook 12.664,05€ i google 3.812,79€), troškovi reprezentacije i bankarske provizije u iznosu od 14,00€, tako da su depoziti na računu visa kartice na kraju godine iznosili 609,16€. Troškovi plaćeni visa karticom obrazloženi su u dijelu Izvještaja koji se odnosi na troškove reklame.

Blagajničko poslovanje

Revizijom je utvrđeno da subjekt revizije nije vodio blagajničko poslovanje tokom 2022.godine, iako je shodno prezentiranoj dokumentaciji utvrđeno da je ostvario priliv i odliv gotovinskih transakcija u iznosu od 810,00€. Shodno datom obrazloženju odgovornog lica Partije od 28.09.2023. godine, novčana sredstva u iznosu od 810,00€ koja su uplaćena na žiro račun Partije, prethodno su prikupljena od strane članova Partije u vidu dobrovoljnog priloga povodom novogodišnje humanitarne akcije za pomoć porodicama koje su se zvanično obratile Partiji za finansijsku pomoć za liječenje djece. U postupku revizije nije prezentirana dokumentacija koja se odnosi na

prikupljanje priloga (podaci o uplatiocima priloga, kao ni dokazi o licu koje je primilo novčana sredstava). Partija je uplatu prikupljenih sredstava na žiro račun u iznosu od 810,00€ evidentirala u Glavnoj knjizi na računu 499-Prelazni račun, dok isplata humanitarne pomoći nije evidentirana u poslovnim knjigama u 2022.godini iz razloga što nije proknjižen poslednji izvod, što je pojašnjeno u dijelu Izvještaja koji se odnosi na Novčana sredstva na žiro računima.

- **Subjekt revizije treba da sve gotovinske transakcije evidentira u pomoćnoj knjizi za blagajničko poslovanje (dnevniku blagajne) i Glavnoj knjizi, na osnovu adekvatne računovodstvene dokumentacije, u skladu sa pravilima urednog knjigovodstva, kako je to propisano članom 20 Zakona o računovodstvu.**

Obaveze

Partija je u poslovnim knjigama iskazala obaveze sa stanjem na dan 31.12.2022. godine u iznosu od 50.552,34€ i iste se odnose na: obaveze prema dobavljačima u iznosu od 49.524,26€ i na obaveze za porez u iznosu od 1.026,54€.

Obaveze prema dobavljačima evidentirane su u poslovnim knjigama u iznosu od 49.524,26€, dok je uvidom u poslovne knjige utvrđeno da su iste iznosile 50.879,78€. Revizijom je utvrđeno da je Partija u Glavnoj knjizi, na kraju 2022. godine, evidentirala pretplate kod pojedinih dobavljača u ukupnom iznosu od 1.355,52€, koje su uticale na iskazivanje krajnjeg stanja neizmirenih obaveza prema dobavljačima, pri čemu nijesu prezentirani dokazi (konfirmacije) o usaglašavanju obaveza sa dobavljačima, osim za jednog dobavljača.

- **Subjekt revizije treba da vrši usaglašavanje obaveza sa dobavljačima i da pretplate na kraju finansijske godine evidentira na konto aktivnih vremenskih razgraničenja ili na date avanse kako iste ne bi uticale na umanjenje salda stvarnih obaveza.**

Revizijom je utvrđeno da se neizmirene obaveze prema dobavljačima u iznosu od 50.552,34€ odnose na: obaveze prema dobavljačima iz redovnog poslovanja u ukupnom iznosu od 2.750,66€ i na obaveze prema dobavljačima po osnovu izbornih kampanja u iznosu od 47.801,68€.

Upoređivanjem obaveza evidentiranih u poslovnim knjigama sa istim iskazanim u Izvještajima o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava iz javnih i privatnih izvora za izborne kampanje za lokalne izbore utvrđene su razlike u izbornim obavezama za iznos od 1.206,61€.

Neizmirene obaveze prema dobavljačima se odnose na: emitovanje reklamnih spotova u iznosu od 28.026,23€, objave kampanja u iznosu od 11.924,55€, usluge štampe plakata za reklamne površine za potrebe kampanja u iznosu od 7.850,90€, kancelarijski materijal u iznosu od 1.703,98€, korišćenje sale u iznosu od 450,00€, opremu u iznosu od 285,30€ i ostale obaveze u iznosu od 638,82€ (komunalne usluge, telefonske usluge i sl).

Obaveze iskazane u poslovnim knjigama u iznosu od 1.026,54€ odnose se na dio obaveze za poreze po osnovu ugovora o djelu i ugovora o zakupu za 2022.godinu i iste su iskazane u IOPPD obrascu.

Shodno navedenom, konstatuje se da je Partija u poslovnim knjigama iskazala obračunate poreske obaveze u ukupnom iznosu od 1.026,54€ po osnovu isplaćenih naknada fizičkim licima po ugovorima o djelu i ugovorima o zakupu obračunate poreske obaveze, koje nijesu plaćene u 2022. godini, što nije u skladu sa odredbama člana 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, kojim je, između ostalog, utvrđeno da se porez na lična primanja obračunava, obustavlja i uplaćuje prilikom svake isplate primanja.

Revizijom je utvrđeno da je Partija u poslovnim knjigama vršila evidentiranje obaveza i troškova po osnovu zakupa poslovnih prostorija u iznosima izvršenih uplata zakupnina (u momentu uplate istih), a ne u iznosima ugovorenih naknada shodno ugovorima (na obračunskoj osnovi). S tim u vezi, Partija nije u poslovnim knjigama evidentirala obaveze i troškove po navedenom osnovu u neto iznosu od 1.844,50€, kao ni pripadajuće poreske obaveze koje se odnose na fizička i pravna lica sa kojima su zaključeni ugovori o zakupu.

- **Subjekt revizije treba da u poslovnim knjigama evidentira obaveze i troškove u momentu njihovog nastanka za period na koji se odnose, budući da isti obezbjeđuje evidenciju troškova na obračunskoj osnovi.**

Pasivna vremenska razgraničenja

Subjekt revizije je u poslovnim knjigama iskazao pasivna vremenska ograničenja u iznosu od 1.034,07€ po osnovu dijela obaveza za poreske obaveze shodno ugovorima o djelu i ugovorima o zakupu za 2022.godinu u iznosu od 224,07€ koja nijesu iskazana u IOPPD obrascu i po osnovu prikupljenih novčanih sredstava u iznosu od 810,00€ koja se, shodno obrazloženju ovlašćenih lica Partije, odnose na prethodno gotovinski prikupljena sredstva od strane članova Partije radi isplate pomoći i koja su uplaćena na žiro račun Partije.

Shodno navedenom, konstatuje se da Partija nije u poslovnim knjigama na odgovarajući račun evidentirala poslovne transakcije po osnovu poreskih obaveza u iznosu od 224,07€ i prihoda po osnovu prikupljenih sredstava u iznosu od 810,00€, što nije u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica.

- **Subjekt revizije treba da prilikom evidentiranja poslovnih transakcija u poslovnim knjigama u potpunosti primjenjuje Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica.**

3.10.2. Bilans uspjeha

U Bilansu uspjeha iskazani su prihodi u iznosu od 122.858,22€ (prihodi iz poslovanja), rashodi u iznosu od 155.393,00€ (troškovi poslovanja u iznosu od 143.382,00€, troškovi zarada naknada zarada i lični rashodi u iznosu od 11.911,00€ i ostali rashodi iz poslovanja u iznosu od 100,00€) i poslovni rezultat, gubitak u iznosu od 32.535,00€

Revizijom je utvrđeno da ukupni podaci iskazani u Bilansu uspjeha odgovaraju podacima evidentiranim u poslovnim knjigama, uz napomenu da struktura prihoda i rashoda u Glavnoj knjizi nije iskazana na način propisan Zakonom o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja

3.10.2.1. Prihodi

Partija je poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju iskazala ukupne prihode ostvarene u 2022.godini u iznosu od 122.858,22€ i isti se odnose na prihode iz budžeta lokalne samouprave u iznosu od 12.585,94€, prihode od priloga fizičkih lica u iznosu od 89.972,28€ i prihode od donacija pravnih lica u iznosu od 20.300,00€.

U nastavku je pregled ostvarenih prihoda u 2022. godini po strukturi.

Rb	Vrsta prihoda	Ukupno u 2022. godini	% Učešća
1	Prihodi iz budžeta lokalne samouprave	12.585,94	10,24%
2	Prihodi od donacija fizičkih lica	89.972,28	73,23%
3	Prihodi od donacija pravnih lica	20.300,00	16,52%
	Ukupno	122.858,22	100,00%

Prihodi iz budžeta jedinica lokalne samouprave

Partija je u Godišnjem izvještaju o prihodima, imovini i rashodima političkog subjekta iskazala prihode iz budžeta lokalne samouprave u ukupnom iznosu od 12.585,94€. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju-bančine izvode žiro računa Partije utvrđeno je da se prihodi iz budžeta lokalnih samouprava odnose na prihode uplaćene na redovni račun Partije po osnovu finansiranja redovnog poslovanja Partije u ukupnom iznosu od 1.444,35€ i to od opštine Bar iznos od 1.252,48€ i opštine Kolašin iznos od 191,87€ i prihode od lokalnih samouprava uplaćene na izborne račune po osnovu finansiranja izbornih kampanja za lokalne izbore održane 2022. godine u ukupnom iznosu od 11.141,59€ i to: od opštine Danilovgrad iznos od 3.005,89€, opštine Rožaje iznos od 486,30€, opštine Plav iznos od 200,00€, od opštine Bijelo Polje iznos od 3.574,39€, opštine Kolašin iznos od 993,67€, opštine Podgorica iznos od 1.781,67 i opštine Pljevlja iznos od 1.099,67€.

Revizijom je utvrđeno da je Partija u poslovnim knjigama, prihode iz budžeta lokalne samouprave evidentirala kao priloge od pravnih lica, dok je u GIPIR-u iskazala da su svi prihodi iz lokalnih samopurava namijenjeni finansiranju izbornih kampanja. Takođe, Partija nije u poslovnim knjigama posebno evidentirala rashode za redovno poslovanje i izborne kampanje, što nije u skladu sa članom 48 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, kojim je propisano da je politički subjekt dužan da vodi

računovodstvenu evidenciju o prihodima, imovini i rashodima po porijeklu (posebno za sredstva iz javnih i privatnih izvora), visini i strukturi prihoda, imovine i rashoda.

Prihodi od priloga pravnih lica

Prihodi evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u godišnjem izvještaju Partije u iznosu od 20.300,00€ odnose se na prihode od priloga pravnih lica uplaćene na redovni račun Partije, ali je ista u GIPIR-u iskazala da su prilozi pravnih lica u iznosu od 20.300,00€ za finansiranje izborne kampanje.

Uvidom u bančine izvode je utvrđeno da su uplate priloga-donacija izvršene od strane 2 pravna lica u iznosima od 300,00€ i 20.000,00€.

U postupku revizije prezentirane su odluke organa pravnih lica o prilogu-donaciji Partiji, kako je to propisano članom 7 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

Prihodi od priloga fizičkih lica

Prihodi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 89.972,28€ odnose se na prihode od priloga fizičkih lica. Uvidom u bančine izvode utvrđeno je da se od ukupnih priloga fizičkih lica iznos od 78.972,28€ odnosi na redovno poslovanje uplaćene na redovni račun Partije, dok se iznos od 11.000,00€ odnosi na prihode za finansiranje izborne kampanje uplaćene na izborni račun za lokalne izbore u Podgorici. U postupku revizije je utvrđeno da su prilozi uplaćivani od strane 57 fizičkih lica (48 lica uplatilo priloge na redovan račun dok je 9 fizičkih lica uplatilo priloge na izborni račun) u iznosima od 10,00€ do 5.000,00€ po fizičkom licu.

Shodno prezentiranoj dokumentaciji utvrđeno je da prilozi od strane fizičkih i pravnih lica za finansiranje Partije ne prelaze limite utvrđene članom 15 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

Partija u 2022. godini nije ostvarivala prihode od članarina iako je donijela Odluku 17.08.2022. godine kojom se reguliše plaćanje članarine i način utvrđivanja visine članarine.

Partija je shodno posebnim odlukama vršila prenose sredstava sa redovnih na izborne račune za potrebe izbornih kampanja održanih 2022. godine, što je obrazloženo u dijelu Izvještaja koji se odnosi na izborne žiro račune.

Prihodi iz privatnih izvora za finansiranje troškova izborne kampanje (iznos od 11.000,00€ koji se odnosi na priloge od strane fizičkih lica uplaćene na izborni račun za izbornu kampanju u Podgorici) prikupljeni su za vrijeme i u iznosu limita propisanog članom 23 Zakona.

Uvidom u prezentirane izvještaje o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava za izborne kampanje u Bijelom Polju, Podgorici, Danilovgradu, Rožajama, Pljevljima, Plavu i Kolašinu, koje je Partija podnosila Agenciji za sprječavanje korupcije, utvrđeno je sljedeće: Partija je u izvještajima predatim ASK-u iskazala ukupno prikupljena sredstva koja se odnose na uplate od opština po osnovu 20% pripadajućih sredstava za finansiranje izbornih kampanja (ukupno 4.714,06€), priloge fizičkih lica u

iznosu od 12.000,00€ i prenos određenog iznosa sopstvenih sredstava sa redovnih računa na izborne račune (ukupno iskazano u izvještajima ASK prenos sa redovnih računa u iznosu od 25.598,18€). U izvještajima nijesu iskazana sredstva - uplate od strane opština po osnovu 80% pripadajućih sredstava jer su iste izvršene nakon predaje izvještaja i to: od opštine Danilovgrad iznos od 2.748,24€, opštine Bijelo Polje iznos od 2.953,48€ i opštine Kolašin iznos od 725,81€. Takođe u izvještajima nijesu iskazana sopstvena sredstva koje je Partija prenosila sa redovnih na izborne račune nakon predaje izvještaja ASK-u i to na izborni račun Danilovgrad iznos od 162,32€, izborni račun Bijelo Polje iznos od 243,48€, izborni račun Kolašin iznos od 81,16€ i izborni račun Podgorica iznos od 2.055,87€.

Partija je osim novčanih priloga ostvarila i nenovčani prilog (sponzorisanje objava na društvenim mrežama) od strane fizičkog lica za lokalne izbore u Podgorici u ukupnom iznosu od 1.000,00€. Navedeni prilog iskazan je u Izvještaju o porijeklu, iznosu i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava iz javnih i privatnih izvora u izbornoj kampanji za lokalne izbore u Podgorici koji se dostavlja ASK-u, ali nije evidentiran u Glavnoj knjizi Partije.

Naime, Partija je u Izvještaju o prikupljenim i utrošenim sredstvima za lokalne izbore u Podgorici iskazala priloge od fizičkih lica u iznosu od 12.000,00€ dok je u postupku revizije uvidom u bančine izvode izbornog računa Podgorica utvrđeno da su uplate priloga fizičkih lica na posebni žiro račun iznosile 11.000,00€. U okviru Izvještaja za lokalne izbore Podgorica podnjetog ASK-u, Partija je iskazala osim priloga fizičkih lica uplaćenih na posebni žiro račun Podgorica (11.000,00€) i nenovčani prilog fizičkog lica u iznosu od 1.000,00€. Vezano za navedeno od subjekta revizije dato je obrazloženje: „Kada su u pitanju prilozima fizičkih lica vezani za lokalne izbore u Podgorici, u izveštaju dostavljenom ASK-u naveden je prihod priloga od strane gospodina XX u ukupnom iznosu od 5000 € od čega je 4000 € uplaćeno 17.10.2022. godine na žiro račun otvoren za potrebe lokalnih izbora u Podgorici, a preostala sredstva u iznosu od 1000 € koja su navedena u izveštaju dostavljenom ASK-u su nenovčani prilog u vidu sponzorisanja objava na društvenim mrežama za potrebe reklamiranja u izbornoj kampanji”.

Shodno navedenom, konstatuje se da je Partija u Izvještaj o porijeklu, iznosu i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava iz javnih i privatnih izvora u izbornoj kampanji za lokalne izbore u Podgorici, iskazala nenovčanu donaciju za potrebe izborne kampanje u iznosu od 1.000,00€, po osnovu sponzorisanja objava za potrebe Partije na društvenim mrežama od strane fizičkog lica, dok nije u poslovnim knjigama evidentirala prihode po osnovu navedenog nenovčanog priloga fizičkog lica u iznosu od 1.000,00€, niti troškove oglašavanja na društvenim mrežama u iznosu od 1.000,00€ nastale u vezi sa istim.

- **Subjekt revizije treba da u poslovnim knjigama evidentira prihode po osnovu nenovčanih priloga za izbornu kampanju i troškove u skladu sa istim.**

Revizijom je, uvidom u bančine izvode utvrđeno da je Partija osim prihoda evidentiranih u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju, imala uplatu na redovnom računu u iznosu od 810,00€ od strane fizičkog lica, koja je u poslovnim knjigama evidentirana na računu 499 - Prelazni račun - humanitarna pomoć.

Vezano za navedeno u postupku revizije prezentirano je obrazloženje subjekta revizije: „ Dana 29.12.2022. godine na žiro račun Pokreta Evropa sad je izvršena jednokratna uplata novčanih sredstava u iznosu od 810,00€ od strane fizičkog lica angažovane na poziciji administrativnog asistenta (Ugovor o djelu). Navedena novčana sredstva su prethodno prikupljena od strane članova Pokreta Evropa sad u vidu dobrovoljnog priloga povodom novogodišnje humanitarne akcije za pomoć porodicama koje su se zvanično obratile Pokretu Evropa sad sa molbom za finansijsku pomoć za liječenje djece. Sva prikupljena sredstva objedinjena su i uplaćena na žiro račun Pokreta Evropa sad i ista su 30.12.2022. uplaćena na žiro račun porodica koje su se obratile za pomoć (Odluka o uplati novčanih sredstava, br 11/1,11/2,11/3 i 54/2023):“

- **Subjekt revizije treba da gotovinski prikupljene priloge uplaćene na žiro račun evidentira kao prihode u cilju pravilnog evidentiranja svih transakcija u poslovnim knjigama, kako je to propisano odredbama Zakona o računovodstvu.**

3.10.2.2. Rashodi

Partija je u 2022. godini ostvarila troškove (za redovno poslovanje i izborne kampanje) u iznosu od 155.393,16€.

U nastavku je dat tabelarni pregled troškova evidentiranih u poslovnim knjigama u 2022.godini

Rb	Konto	Opis	Ukupno u 2022. god	% Učešća
1	510	Nabavka ostalog materijala (režijskog)	149,15	0,10%
2	512	Troškovi ostalog (režijskog) materijala	7.800,22	5,02%
3	513	Troškovi goriva i energije	444,65	0,29%
4	522	Troškovi naknada po ugovoru o djelu	11.910,61	7,66%
5	531	Troškovi transportnih i PTT usluga	266,92	0,17%
6	532	Troškovi usluga održavanja	213,50	0,14%
7	533	Troškovi zakupnina	11.652,50	7,50%
8	535	Troškovi reklame i propagande	113.488,04	73,03%
9	540	Troškovi amortizacije	117,00	0,08%
10	550	Troškovi neproizvodnih usluga	2.655,33	1,71%
11	551	Troškovi reprezentacije	5.769,24	3,71%
12	553	Troškovi platnog prometa	200,59	0,13%
13	555	Ostali troškovi - naknade i takse	25,41	0,02%
14	559	Troškovi hum. pomoći i donacija	600,00	0,39%
15	579	Ostali nepomenuti rashodi	100,00	0,06%
		Ukupno	155.393,16	100,00%

Shodno prezentiranim podacima konstatuje se da najveće učešće u ukupnim troškovima imaju troškovi reklame i propagande sa 73,03%, troškovi ugovorenih naknada sa 7,66%, troškovi ostalog materijala sa 5,02% itd.

Troškovi ostalog materijala (račun 510)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 149,15€, odnose se pretežno na troškove higijene za redovno poslovanje Partije.

Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama i fiskalnim računima dobavljača.

Troškovi režijskog materijala (račun 512)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 7.800,22€, odnose se na kancelarijski materijal u iznosu od 630,19€, sitan inventar u iznosu 2.127,21€ i troškove ostalog materijala u iznosu od 5.042,82€. Dio navedenih troškova u iznosu od 4.353,52€ odnosi se na redovno poslovanje, dok se troškovi u iznosu od 3.446,70€ odnose na izborne troškove (za lokalne izbore u Podgorici iznos od 3.375,90€ i za lokalne izbore u Plavu iznos od 70,80€).

Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama i fiskalnim računima dobavljača.

Troškovi električne energije (račun 513)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 444,65€ odnose se na troškove električne energije. Navedeni troškovi odnose se na redovno poslovanje Partije. Isti su dokumentovani ugovorom o zakupu poslovnog prostora sa pravnim licem kojim je definisano između ostalog i plaćanje električne energije, kao i fakturama dobavljača.

Troškovi ugovorenih naknada (račun 522)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 11.910,61€ odnose se na neto ugovorene naknade – po ugovorima o djelu u iznosu od 5.700,00€ i po ugovorima o zakupu u iznosu od 4.660,00€, poreske obaveze obračunate na ugovorene naknade u iznosu od 1.250,61€ i trošak pomoći u iznosu od 300,00€.

Shodno prezentiranoj dokumentaciji troškovi u iznosu od 5.700,00€ odnose se na neto ugovorene naknade isplaćene shodno zaključenim ugovorima o djelu sa 10 fizičkih lica za obavljanje sledećih poslova: poslovi uređenja poslovanja kancelarije, poslovi upravljanja kancelarijom, poslovi administrativnog uređenja poslovanja kancelarije, poslovi organizovanja horskog izvođenja više pjesama na Kongresu Partije, poslovi snimatelja za potrebe održavanja Kongresa, poslovi moderatora programa na Kongresu, fotografisanje članova Stranke, poslovi-prateći vokal i muzička pratnja.

Naknade su isplaćene u ukupnim iznosima od 100,00€ do 1.100,00€ po izvršiocu, u zavisnosti od perioda angažovanja (period angažovanja jednokratno ili do 2 mjeseca) i vrste usluge.

Poslovi koji se odnose na administrativno upravljanje kancelarijom i/ili uređenje poslovanja kancelarije odnosno administrativni poslovi u Partiji po opisu posla pripadaju poslovima redovne djelatnosti subjekta revizije, za koje bi shodno njihovom opisu trebalo sa licima zasnivati radni odnos zaključivanjem ugovora o radu.

U postupku revizije nijesu prezentirani dokazi o radno – pravnom statusu za lica angažovana ugovorom o djelu, pa se nije moglo utvrditi da li je obračun poreskih obaveza pravilno izvršen na isplaćene naknade, budući da se

poreske obaveze ne obračunavaju na isti način za lica u radnom odnosu i nezaposlena lica.

- **Subjekt revizije prilikom angažovanja izvršilaca po ugovoru o djelu treba da obezbijedi podatke o radno-pravnom statusu svih angažovanih lica u cilju pravilnog obračuna poreskih obaveza.**

U postupku revizije je od strane Partije data informacija da lica koja su ostvarivala naknade u Partiji po osnovu angažovanja ugovorom o djelu nijesu javni funkcioneri.

Troškovi u iznosu od 4.660,00€ odnose se na neto naknade fizičkim licima isplaćene po osnovu zaključenih ugovora o zakupu poslovnih prostora u Rožajama, Plavu i Kolašinu (iznos od 4.300,00€) i na neto naknadu isplaćenu fizičkom licu u iznosu od 360,00€ sa izbornog računa za lokalne izbore u Rožajama, po osnovu zaključenog ugovora o zakupu i montaži reklamnog panoa.

Zakupnine poslovnih prostora plaćane su fizičkim licima u iznosima od 300,00€ do 700,00€ i dokumentovane zaključenim ugovorima o zakupu ovjerenim od strane nadležnog organa.

Od ukupno isplaćenih neto ugovorenih naknada, iznos od 560,00€ plaćen je sa izbornih računa za potrebe lokalnih izbora održanih 2022. godine i to: preko izbornih računa za lokalne izbore Podgorica i Bijelo Polje naknade za dva fizička lica u iznosima od po 100,00€ (ugovori o djelu) i preko izbornog računa Rožaje iznos naknade od 360,00€ (ugovor o zakupu reklamnog panoa). Troškovi u iznosu od 300,00€ odnose se na jednokratnu pomoć isplaćenu fizičkom licu radi liječenja shodno odluci i pratećoj dokumentaciji.

Revizijom je utvrđeno da ja Partija izvršila obračun poreskih obaveza na isplaćene ugovorene naknade (zakup i ugovori o djelu) u ukupnom iznosu od 1.250,61€, koje nijesu plaćene, što nije u skladu sa odredbama člana 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, kojim je propisano da porez na lična primanja obračunava, obustavlja i uplaćuje poslodavac, odnosno isplatilac tih primanja, prilikom svake isplate primanja, prema propisima koji važe na dan isplate. Partija je nadležnom poreskom organu podnijela IOPPD obrazac o obračunatim poreskim obavezama za jedan mjesec (12 mjesec), ali ne u propisanom roku, pri čemu u istom nije iskazala kompletne podatke za sva lica (nije iskazala podatke za određeni broj fizičkih lica koji su bili angažovani ugovorima o djelu).

- **Subjekt revizije je dužan da vrši plaćanje poreskih obaveza na naknade fizičkim licima kao i da nadležnom poreskom organu dostavi izvještaj o obračunatim i plaćenim porezima i doprinosima do 15. u tekućem za prethodni mjesec, shodno odredbama člana 46 i 47 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.**

Shodno navedenom, konstatuje se da troškovi zakupa poslovnih prostora (neto 4.300,00€), zakupa reklamnog panoa (360,00€) i pomoći (300,00€) nijesu evidentirani na odgovarajući račun u poslovnim knjigama Partije, što nije u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom

okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica.

- **Subjekt revizije treba da prilikom evidentiranja poslovnih transakcija u poslovnim knjigama u potpunosti primjenjuje Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica.**

Zapošljavanje

Shodno informacijama dobijenim od strane odgovornih lica Partije, subjekt revizije tokom 2022. godine nije imao zaposlenih lica i nije vršio zapošljavanje, već je lica angažovao zaključivanjem ugovora o djelu.

Troškovi telefonskih usluga (račun 531)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 266,92€, odnose se na troškove fiksne, mobilne telefonije i interneta. Navedeni troškovi odnose se na redovno poslovanje Partije i dokumentovani su fakturama dobavljača.

Troškovi usluga održavanja (račun 532)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 213,50€ odnose se na troškove održavanja poslovnog prostora i garaže za redovno poslovanje Partije. Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama dobavljača.

Troškovi zakupnina (račun 533)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 11.652,50€ odnose se na troškove zakupa poslovnog prostora u iznosu od 9.075,00€, troškove zakupa sala u iznosu od 1.851,50€ i na zakup reklamnih površina- bilborda u iznosu od 726,00€. Od navedenih troškova na redovno poslovanje odnose se troškovi u iznosu od 9.706,50€, dok se na izborne troškove odnose troškovi u iznosu od 1.946,00€ (na lokalne izbore u Bijelom Polju iznos od 1.326,00€, na izbore u Pljevljima iznos od 550,00€ i na izbore u Plavu iznos od 70,00€). Revizijom je utvrđeno da je Partija izvršila plaćanje troška u iznosu od 70,00€ koji se odnosi na zakup sale za lokalne izbore u Plavu sa redovnog računa Partije, što nije u skladu sa odredbama člana 24 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, kojim je utvrđeno da se sva sredstva namijenjena za finansiranje izborne kampanje uplaćuju na poseban žiro račun i sva plaćanja troškova izborne kampanje vrše sa tog računa.

Troškovi zakupa poslovnog prostora odnose se na pravno lice sa kojim je Partija zaključila ugovor o zakupu nepokretnosti. Partija je navedene troškove dokumentovala i sa mjesečnim fakturama dobavljača, kao i troškove zakupa sala i reklamnih površina.

Troškovi reklame i propagande (račun 535)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 113.488,04€ odnose se na troškove medijskog oglašavanja u iznosu od 55.868,77€, troškove reklamnog materijala i brendiranja objekata u iznosu od 16.323,71€, troškove snimanja i montaže video materijala u iznosu od 6.413,00€, troškove tehničke realizacije konvencija u iznosu od 6.219,40€, zakup sala i reklamnih površina u iznosu od 7.794,82€, troškove oglašavanja na društvenim mrežama u

iznosu od 16.476,84€ i prenos sredstava na izborne račune koalicionim partnerima u iznosu od 4.391,50€.

Shodno prezentiranim bančnim izvodima utvrđeno je da iznos troškova od 15.315,84€ plaćen preko redovnog žiro računa računajući i prenos koalicionim partnerima na izborne račune, troškovi u iznosu od 33.893,68€ plaćeni su sa posebnih izbornih žiro računa, troškovi oglašavanja na društvenim mrežama u iznosu od 16.476,84€ plaćeni su preko visa biznis kartice, dok troškovi u iznosu od 47.801,68€ nijesu plaćeni već iskazani kao obaveze.

Troškovi u iznosu od 4.391,50€ odnose se na prenos sredstava sa redovnog računa Partije na izborni račun koalicionog partnera za lokalne izbore u Baru u iznosu od 1.391,50€ shodno Sporazumu o zajedničkoj koalicionoj izornoj listi za učešće na lokalnim izborima za izbor odbornika u Skupštini opštine Bar, od 26.09.2022. godine i odlukama Partije o finansiranju izborne kampanje za izbor odbornika u SO Bar, od 30.09.2022. i o prenosu sredstava sa redovnog računa na posebni račun, od 14.10.2022. godine i prenos sredstava koalicionom partneru u iznosu od 3.000,00€ na izborni račun za lokalne izbore u Tivtu, shodno Sporazumu br. UP -2022/15 od 26.09.2022.god o zajedničkoj koalicionoj izornoj listi za učešće na lokalnim izborima za izbor odbornika u Skupštini opštine Tivat.

Troškovi oglašavanja na društvenim mrežama u iznosu od 16.476,84€ (facebook 12.664,05€ i google 3.812,79€) plaćeni su putem visa biznis kartice na koju su sa redovnog računa prenjeta sredstva u iznosu od 15.100,00€ dok su sredstva u iznosu od 2.000,00€ prenjeta sa izbornog računa Podgorica. Partija nije imala otvorenu posebnu platnu karticu povezanu sa izbornim računom sa kojom bi vršila plaćanje troškova izborne kampanje koji se odnose na objave na društvenim mrežama, već je plaćanje vršeno samo jednom visa karticom. U poslovnim knjigama Partija nije posebno evidentirala iznos troškova oglašavanja na društvenim mrežama koji se odnosi na redovno poslovanje, niti koliki iznos se odnosi na troškove izbornih kampanja, a na osnovu prezentirane dokumentacije (izvještaja sa društvenih mreža) to se nije moglo utvrditi.

Revizijom je utvrđeno da je Partija u poslovnim knjigama evidentirala troškove reklame i propagande u iznosu od 47.801,68€, koji nijesu plaćeni, a uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da se isti odnose na troškove izbornih kampanja. Shodno prezentiranim potvrdama banke, izborni računi koje je Partija imala otvorene u 2022. godini, zatvoreni su u martu i junu 2023. godine, pa se nije moglo utvrditi da li je Partija postupila u skladu sa članom 24 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, kojim je propisano da se sva sredstva namijenjena za finansiranje izborne kampanje uplaćuju na poseban izborni račun i da sva plaćanja troškova izborne kampanje politički subjekt vrši sa tog računa, do zatvaranja posebnog računa.

- **Subjekt revizije treba da sva plaćanja troškova izborne kampanje vrši sa posebnog žiro računa, prije zatvaranja istog, kako je to propisano odredbama člana 24 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja i ne može iskazivati neizmirene obaveze po ovom osnovu.**

Troškovi evidentirani na ovom kontu dokumentovani su fakturama dobavljača, ugovorima o poslovnoj saradnji, ugovorima o zakupu, odlukama o prenosu sredstava, sporazumima o koalicionoj saradnji, dok je za troškove oglašavanja na društvenim mrežama prezentirana specifikacija - zbirni izveštaj o aktivnostima naplate i pojedinačni izvještaji facebooka i googla itd.

Troškovi amortizacije (račun 540)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 117,00€ odnose se na troškove amortizacije osnovnih sredstava u 2022. godini.

Troškovi neproizvodnih usluga (račun 550)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 2.655,33€ odnose se na troškove knjigovodstvenih usluga u iznosu od 300,00€, usluge fotografisanja u iznosu od 565,00€, troškove kopiranja, izrade faksimila, vizit i članskih karti u iznosu od 1.604,41€ i komunalnih usluga u iznosu od 185,92€. Od navedenih troškova iznos od 265,00€ odnosi se na izborne troškove plaćene preko izbornog računa Podgorica (usluge fotografisanja). Navedeni troškovi pravdani su fakturama dobavljača a knjigovodstvene usluge i Ugovorom o pružanju računovodstvenih usluga , br 31 od 12.09.2022. godine zaključenim sa računovodstvenom agencijom.

Troškovi reprezentacije (račun 551)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 5.769,24€ odnose se na troškove reprezentacije po osnovu ugostiteljskih usluga i nabavke robe u maloprodaji. Od navedenih troškova na redovno poslovanje odnose se troškovi u iznosu od 5.007,24€, dok se na izborne troškove odnose troškovi u iznosu od 762,00€ (na lokalne izbore u Pljevljima iznos od 582,00€ i na lokalne izbore u Podgorici iznos od 180,00€). Navedeni troškovi dokumentovani su fakturama dobavljača i fiskalnim računima koji nijesu potpisani od strane ovlašćenih lica.

Troškovi platnog prometa (račun 553)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 200,59€ odnose se na troškove platnog prometa (bančina provizija i održavanje računa i kartice). Dio navedenih troškova u iznosu od 118,55€ se odnosi na troškove redovnog poslovanja, dok se troškovi u iznosu od 82,04€ odnose na troškove izborne kampanje.

Ostali troškovi (račun 555 i 559)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 625,41€, odnose se na troškove notarskih usluga u iznosu od 25,41€ i troškove pomoći u iznosu od 600,00€. Troškovi pomoći odnose se na pomoći za dva fizička lica date za liječenje u iznosima od 100,00€ do 300,00€ i iste su dokumentovane odlukama izvršnog direktora, zahtjevima za pomoć i pratećom medicinskom dokumentacijom dok su notarske usluge dokumentovane fakturom.

Ostali nepomenuti rashodi (račun 579)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 100,00€ odnose se na novčanu pomoć jednom fizičkom licu. Navedeni trošak dokumentovan je zahtjevom za pomoć i odlukom izvršnog direktora.

Shodno navedenom, konstatuje se da Partija nije u poslovnim knjigama na odgovarajući račun evidentirala trošak po osnovu novčane pomoći u iznosu od 100,00€ jer je isti trebalo evidentirati na račun 559, što nije u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica.

3.11. Kancelarijsko poslovanje

Revizijom je utvrđeno da Partija obezbjeđuje kancelarijsko poslovanje putem djelovodnika. Uvidom u djelovodnik Centrale Partije utvrđeno je da se u isti vrši zavođenje odluka, ugovora, zahtjeva, ovlašćenja i sl., ali da određeni broj ugovora i faktura nijesu zavedeni.

Takođe je utvrđeno da su u određenim slučajevima u istom polju (pod istim brojem i pod prenosom) evidentirani različiti akti koji nijesu povezani, kao i da da u pojedinim slučajevima zavodni broj na aktu ne odgovara istom u djelovodniku. Djelovodnik Partije je zaključen na kraju 2022. godine.

Partija nije internom procedurom definisala poslove prijema, evidentiranja, otpremanja, arhiviranja i čuvanja ulaznih i izlaznih akata.

- **Subjekt revizije treba vrši pravilno evidentiranje akata u Djelovodnik, kao i da internom procedurom definiše poslove prijema, evidentiranja, otpremanja, arhiviranja i čuvanja ulaznih i izlaznih akata u cilju obezbjeđivanja adekvatne validnosti istih.**

**Izvještaj pripremila
Državna revizorka,
Načelnica u Sektoru IV
Zorica Knežević**

**Predsjedavajući Senatom DRI
Rukovodilac Kolegijuma
Senator
Nikola N. Kovačević**